

Kerk of God?

Laatst poneerde ik de stelling dat het merendeel van de mensen in ons land de boodschap van de RK kerk niet meer relevant vinden. Ik meende dat te mogen concluderen omdat vertegenwoordigers van de katholieke kerk niet eens meer om hun mening gevraagd wordt in toonaangevende programma's op TV en ook is het van de kant van onze kerk akelig stil als het over actuele ethische kwesties gaat.

Er zijn wel wat verklaringen te geven:

1. Het morele gezag van kerkleiders en priesters heeft ernstig geleden onder alle negatieve publiciteit met name die rond de misbruikaffaires.
2. De Kerk kwam vooral in het nieuws via ongenueanceerde uitspraken van orthodoxe kerkvertegenwoordigers. Die waren vaak liefdeloos en uitsluitend. Ze zijn niet of onvoldoende weersproken, gecorrigeerd of beter uitgelegd. De kerk boette aan geloofwaardigheid in en werd uiteindelijk niet meer serieus genomen. Dat paste ook in de kritiek op religies die als oorsprong van allerlei kwaad worden gezien. Pas met de komst van Paus Franciscus kwam er weer menselijkheid en begrip in beeld en daarmee positieve publiciteit. Met name in ons bisdom en het bisdom Utrecht heeft het autoritaire bisdombeleid tot ernstige conflicten geleid en tot veel negatieve publiciteit. Het weinig pastorale beleid heeft veel kapot gemaakt. Mensen zijn niet serieus genomen in hun oprechte zorgen en dat werkt wederkerig. Dat is in het land niet onopgemerkt gebleven en dat heeft zeker in ons bisdom gevolgen. Er is een nieuwe bisschop maar bijna alle pastoors zijn gebleven en die zijn er door het waaien van een nieuwe wind niet geloofwaardiger op geworden. De gehoorzaamheid in het verleden is niet in een keer een garantie voor vertrouwen in de toekomst. Ofwel willen mensen nog wel bij zo'n kerk horen?
1. Er is misschien ook nog een andere vooral psychologische reden. Het is aantrekkelijk de kerk als ongeloofwaardig te beschouwen want zo hoef je niet meer wakker te liggen van een knagend geweten over actuele kwesties waarover de kerk wel iets belangrijks te melden heeft. Ze doet dat misschien wel veel te weinig in Nederland maar de christelijk boodschap omtrent solidariteit, zorg en verantwoordelijkheid voor medemens en onze natuurlijke omgeving is bij velen wel bekend. Die boodschap is niet zo aangenaam en minder welkom als je vermoedt dat er ergens iets schuurt of niet klopt bij jezelf. Een feit is dat de ontkerkelijking nog steeds overal doorzet. De groep van kerkelijken vormt echt een minderheid en dat geldt voor alle kerken. Er zijn daarvoor natuurlijk nog veel meer redenen dan de bovengenoemde. Vele mensen mogen misschien geen boodschap meer hebben aan de kerk maar Gods boodschap of de boodschap van de mens Jezus Christus is hoogst actueel en wel relevant. De verhalen van de bijbel zijn een rijke bron. Margrietha Reinders verwoordde het positiever en zei het ongeveer zo: mensen hebben niets meer met de kerk maar zijn God nog niet helemaal uit het oog verloren en dat geldt met name ook voor jonge mensen. Dat biedt perspectief. Hoe de toekomst van de kerk er uitziet weet ik niet, wel denk ik dat hij zal bestaan uit gemeenschappen met ook een sociale functie, die het vuur brandend houden en God van nieuwe omschrijvingen zullen voorzien.

jvdB